

"A Day of Glory" uczonych z Obserwatorium Astronomicznego Uniwersytetu Warszawskiego

Nagroda im. Mariana Mięśowicza PAU – 2011

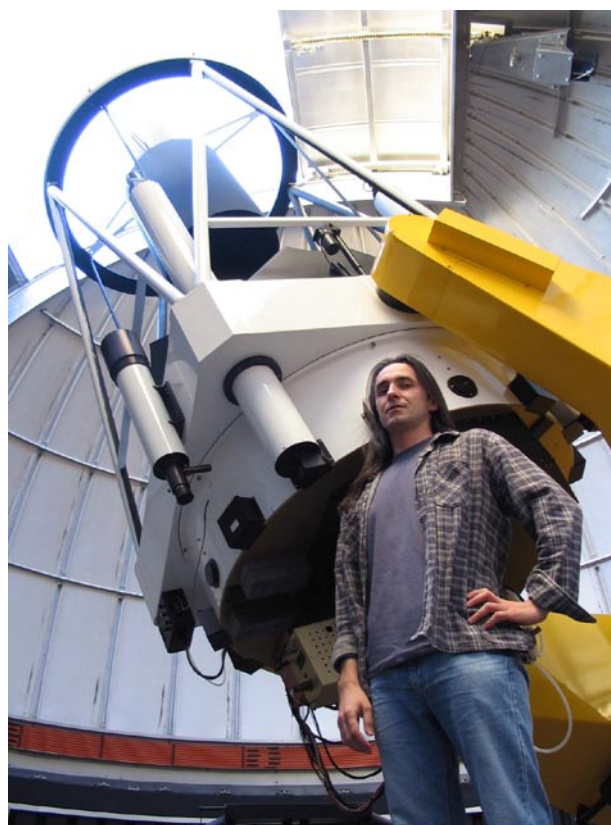
Laureaci tegorocznej Nagrody im. Mariana Mięśowicza, przyznawanej przez Polską Akademię Umiejętności, dr hab. Grzegorz Pietrzyński i dr hab. Igor Soszyński pracują w Obserwatorium Astronomicznym Uniwersytetu Warszawskiego. Obydwaj są uczniami prof. Andrzeja Udalskiego. Nadal są członkami kierowanego przez niego zespołu *OGLE*¹, ale każdy z nich ma już silną, niezależną pozycję w światowej astronomii.

Grzegorz Pietrzyński urodził się w 1971 roku. Stopień doktora uzyskał w 1999, a doktora hab. w 2006 roku. Kieruje projektem *Very accurate calibration of the cosmic distance scale*, który jest finansowany przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej w ramach programu *TEAM*. Wraz z prof. Wolfgangiem Gierenem z Universidad de Concepción w Chile stoi na czele międzynarodowego projektu *ARAUCHARIA*², którego celem jest wyznaczanie odległości do pobliskich galaktyk.

Urodzony w 1975 roku Igor Soszyński uzyskał kolejne stopnie naukowe w latach 2001 i 2008. Jest znany przede wszystkim jako odkrywca nowych form pulsacji gwiazd. W zespole *OGLE* odpowiada za opracowanie danych o gwiazdach zmiennych i stworzenie ich katalogu. Będzie to największy katalog gwiazd zmiennych wszystkich typów – ważny materiał źródłowy dla szerokiej gamy badań astronomicznych.

Grzegorz Pietrzyński w Parku Narodowym Conquillo, południowe Chile

Igor Soszyński przy Teleskopie Warszawskim w Las Campanas, Chile

Nagroda im. Mariana Mięśowicza przyznana została za pracę *The dynamical mass of a classical Cepheid variable star in an eclipsing binary system*, opublikowaną w prestiżowym czasopiśmie „Nature” w 2010 roku³. Wiedza o parametrach Cefeid odgrywa kluczową rolę w wyznaczaniu odległości we Wszechświecie. Odkrycie Cefeidy w układzie zaćmieniowym stworzyło możliwość precyzyjnego wyznaczenia jej parametrów, w tym masy, co jest szczególnie ważne wobec trwającej kontrowersji dotyczącej mas obiektów tego typu.

WOJCIECH A. DZIEMBOWSKI
członek korespondent PAU

¹ Optical Gravitational Lensing Experiment.

² Od nazwy wspaniałego drzewa występującego w południowym Chile.

³ G. Pietrzyński, I.B. Thompson, W. Gieren, D. Graczyk, G. Bono, A. Udalski, I. Soszyński, D. Minniti, B. Pilecki, *The dynamical mass of a classical Cepheid variable star in an eclipsing binary system*, Nature 468, 542–544 (25 November 2010).